

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको
हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम
सार्वजनिक गरिएको विवरण

२०७९ कार्तिक - पौष
सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरूको विवरण
(स्वतः प्रकाशन)

उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय
गण्डकी प्रदेश
पोखरा, नेपाल

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को
नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण
स्वतः प्रकाशन (Proactive Disclosures)

२०७९ कार्तिक - पौषको विवरण

१. मन्त्रालयको परिचय, स्वरूप र प्रकृति:

गण्डकी प्रदेशमा साबिक धवलागिरी अञ्चलका ४ जिल्ला (पर्वत, म्याग्दी, बागलुङ, मुस्ताङ) गण्डकी अञ्चलका ६ जिल्ला र लुम्बिनी अञ्चलको नवलपरासी जिल्लाको बर्दघाट सुस्ता पूर्वको भू-भाग समेटी कुल ११ जिल्ला रहेको छ। नेपालको मध्य भागमा अवस्थित, हिमाल देखि तराईसम्म फैलिएको यस प्रदेश २७°२६'०५" उत्तरी अक्षांश देखि २९°१९'५०" उत्तरी अक्षांशसम्म र ८२°५२'४५" पूर्वी देशान्तर देखि ८५°१२'०५" पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ। प्रदेशले नेपालको कुल भू-भागको १४.६७ प्रतिशत अर्थात् २१९७४ बर्ग कि.मि. क्षेत्रफल ओगटेको छ। (स्रोत: प्रदेशको प्रथम पन्चवर्षीय योजना, आधार वर्ष २०७५/७६ को स्थिति)

गण्डकी प्रदेशको कुल भू-भागमध्ये २२.२ प्रतिशत अर्थात् ४८७८२३ हेक्टर भू-भाग खेती योग्य जसमध्ये ७६ % जमिनमा मात्र खेती गरिएको छ। खेती गरिएको कुल जमिनमध्ये ३६.१ % जमिनमा मात्र सिंचाइ सुविधा पुगेको छ। सिंचित कृषियोग्य जमिन मध्ये ४६.१ % जमिनमा मात्र बाह्रै महिना सिंचाइ सेवा उपलब्ध भएको अवस्था छ। समग्रमा प्रदेश सम्बृद्धिको लागि परम्परागत निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई यान्त्रिकरण र व्यवसायीकरण मार्फत उत्पादकत्व वृद्धि गरि दिगो कृषि अर्थतन्त्र निर्माण गर्न उपलब्ध सतह र भूमिगत पानीको समानजस्य रूपमा उपयोग गर्दै समानुकुल नविनतम प्रविधिको प्रयोग गरि सिंचाइ प्रणालीको विकास र विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ। (स्रोत: प्रदेशको प्रथम पन्चवर्षीय योजना, आधार वर्ष २०७५/७६ को स्थिति)

आधारभूत खानेपानीको आपूर्ति र सरसफाईको दृष्टिकोणले गण्डकी प्रदेशको अवस्था सन्तोषजनक रहेको छ। यस प्रदेशका ९१.७ प्रतिशत जनतामा आधारभूतस्तरको खानेपानीको पहुँच पुगेको छ। प्रदेशका ८१.४ जनताले शौचालयको प्रयोग गर्छन्। आधारभूतस्तरको खानेपानी सुविधा शतप्रतिशत पुर्याउदै मध्यम देखि उच्च गुणस्तरको खानेपानी सुविधाको विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ। (स्रोत: प्रदेशको प्रथम पन्चवर्षीय योजना, आधार वर्ष २०७५/७६ को स्थिति)

गण्डकी प्रदेशमा आधुनिक उर्जाको पहुँच ८२.५ प्रतिशत जनतामा पुगेको छ। यस प्रदेशका ६९.३ प्रतिशत घर परिवारले खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन दाउरा, काठ, गुडूँठा आदिबाट प्राप्त हुन्छ। करिव यस प्रदेशको विद्युत उत्पादन गर्ने सम्भावित क्षमता २०६५० मेगावाट रहेकोमा आर्थिकरूपले १२९३० मेगावाट जलविद्युत उत्पादन गर्न सकिने देखिन्छ। यस प्रदेशमा जलविद्युतको अतिरिक्त सौर्य र वायु उर्जा उत्पादनको पनि उत्तिकै सम्भावना रहेको छ। राष्ट्रिय उर्जा सुरक्षाको आधारशिला तयार गर्न र समग्रमा उर्जालाई सम्बृद्धिको सम्वाहक बनाउन निजी क्षेत्रसंगको सहकार्यमा जलाशययुक्त, ठूला र मझौला जलविद्युत आयोजना, सौर्य उर्जा र वायु

उर्जाका आयोजनाहरूको विकास गरि विद्युत उत्पादन उल्लेख्य मात्रामा बढाउनु पर्ने आवश्यकता छ। (स्रोत: प्रदेशको प्रथम पन्चवर्षीय योजना, आधार वर्ष २०७५/७६ को स्थिति)

गण्डकी प्रदेशका हिमाल, महाभारत र चुरे उद्गमस्थल भै बग्ने मुख्य मुख्य नदी तथा खोलानालाहरूमा पानीको प्राकृतिक बहावमा प्रतिकूल असर नगर्ने गरि र नदी र खोलाको लागि आवश्यक चौडाई संकुचन नहुने गरि व्यवस्थित र स्थायी नदी नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यहरू तथा पहिरो नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यहरू गरि सार्वजनिक र व्यक्तिगत भौतिक संरचना, खेतियोग्य जमिन, सांस्कृतिक सम्पदा, सिंचाइ खानेपानी, जलविद्युत संरचना लगायतका संरचनाहरूको संरक्षण गर्नुपर्ने देखिन्छ। ठुला र मझौला नदीहरूमा व्यवस्थित र दिगो तटबन्ध निर्माण र नदी नियन्त्रण सम्बन्धी स्थायी संरचनाहरूको निर्माण गर्न गुरुयोजना सहित कार्यान्वयन गर्दा लगानीको प्रक्षेपण गर्न सकिने र उक्त तटबन्धका कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनबाट हजारौं हेक्टर जमिन उकास गरि व्यावसायिक कृषि लगायतका आर्थिक क्रियाकलापहरू संचालन गर्न सकिने अवस्था रहेको छ।

प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७८/०२/०५ को निर्णयानुसार गण्डकी प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को अनुसूचीमा हेरफेर भै उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेशको स्थापना भएको हो।

क) सोच

- खाद्यान्न उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिको मूल आधार, दिगो सिंचाइ विकास।
- राम्रो स्वास्थ्य र स्वच्छताको लागि गुणस्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई
- जलविद्युतको तिब्र विकास मार्फत दिगो आर्थिक विकास र सम्वृद्धि
- नवीकरणीय उर्जा, दिगो आर्थिक सामाजिक विकासको आधार

ख) लक्ष्य

- सिंचाइ प्रणाली तथा सिंचित क्षेत्रको विकास र कुशल व्यवस्थापन गरि कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने
- भरपर्दो, गुणस्तरीय र सर्वसुलभ खानेपानी तथा सरसफाई सेवा विस्तार गर्ने
- जलविद्युत उत्पादन, प्रयोग क्षमता र दक्षता वृद्धि गरी आर्थिक सामाजिक विकासमा टेवा पुर्याउने
- नवीकरणीय उर्जाको प्रवर्द्धन, विकास र कुशल व्यवस्थापन मार्फत प्रदेश अर्थतन्त्रमा टेवा पुर्याउने
- ग) उद्देश्य
- सिंचित कृषि क्षेत्रको विस्तार र परम्परागत तथा जिर्ण सिंचाइ पूर्वाधारहरूको सुधार र पुनर्स्थापना गर्नु
- टार क्षेत्रमा सिंचाइ सुविधाको विस्तार गर्नु
- सिंचाइ प्रणाली तथा नदीको दिगो तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नु
- आधारभूत खानेपानी सुविधा शतप्रतिशत र मध्यम देखि उच्च गुणस्तरको खानेपानी सुविधाको विस्तार गर्ने
- आधारभूत सरसफाई सुविधा शतप्रतिशत र मध्यम देखि उच्च गुणस्तरको सरसफाई सुविधाको विस्तार गर्ने

- प्राविधिक तथा आर्थिक हिसाबले आकर्षक जलबिद्युत आयोजनाहरू पहिचान र विकास गरि उर्जा सुरक्षामा योगदान पुर्याउनु र दिगो अर्थतन्त्रको आधारशीला तयार गर्ने
- बिद्युत व्यवस्थापनलाई दिगो र भरपर्दो बनाउने
- जलबायु परिवर्तन तथा आयोजना निर्माणका कारण नदीमा परेको असर न्यूनीकरण गर्ने
- नवीकरणीय उर्जाको माध्यमबाट ग्रामिण बिद्युतीकरण र उद्योग संचालन गरि रोजगार सिर्जना गर्ने
- नवीकरणीय उर्जाको व्यावसायिक प्रवर्द्धन, विकास र व्यवस्थापन गर्दै दिगो र समावेशी आर्थिक वृद्धिमा टेवा पुर्याउने
- खाना पकाउन नवीकरणीय उर्जाको प्रयोग वृद्धि गर्ने
- खेर गैरहेका फोहरजन्य बस्तुबाट उर्जा उत्पादन गरि फोहोरमैला व्यवस्थापन र आर्थिक वृद्धिमा टेवा पुर्याउने

घ) रणनीति

- उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिको सम्भावना बोकेका ठुला कमाण्ड क्षेत्र तथा खाद्य असुरक्षित क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेर सिंचाइ प्रणालीको विकास गर्ने।
- पहाडका टारहरूमा सिंचाइ सुविधाको विस्तार गर्न विशेष प्राथमिकता दिने।
- सिंचाइ प्रणालीको व्यवस्थापनको लागि संस्थागत संरचना सुदृढीकरण गर्ने।
- सिंचित क्षेत्रको संरक्षण तथा पानीको कुशल प्रयोग दक्षता वृद्धि गर्ने।
- सिंचाइ आयोजनाहरूको मुहान संरक्षण गर्ने।
- आधारभूत खानेपानी सुविधा नपुगेका क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी खानेपानी आयोजनाहरू निर्माण तथा खानेपानी सुविधा विस्तार गर्ने
- शहर र शहरोन्मुख तथा बजार क्षेत्रमा खानेपानी सेवाको स्तरवृद्धि गर्ने
- खानेपानी आयोजना निर्माण, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापनमा बैकल्पिक वित्तीय स्रोत तथा जनशक्ति परिचालन गर्ने।
- ग्रामिण तथा शहरी खानेपानी आयोजनाहरूको जलाधार क्षेत्र तथा मुहान संरक्षण गर्ने
- प्रदेश भित्रका शत प्रतिशत घरहरूमा आधारभूत शौचालय तथा सरसफाई सुविधाको व्यवस्था गर्ने
- शहरी, शहर उन्मुख तथा बजार क्षेत्रमा सरसफाई सेवाको स्तरवृद्धि गर्ने
- सरसफाई सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने
- जलबिद्युत विकासको लागि प्रदेशको प्रशासनिक तथा संस्थागत संरचना स्थापना गर्ने
- जलबिद्युत विकासमा उल्लेखनीय लगानी वृद्धिको वातावरण सिर्जना गर्ने
- प्राविधिक तथा आर्थिक रूपमा आकर्षक जलबिद्युत आयोजना निर्माण गरि प्रदेश अर्थतन्त्रलाई मजबुत तथा दिगो बनाउने
- उर्जाको प्रयोग तथा दिगो व्यवस्थापनमा दक्षता वृद्धि गर्ने

- जलवायु परिवर्तन तथा आयोजना निर्माणका कारण नदीमा परेको असर न्यूनीकरण गर्न अध्ययन अनुसन्धान मार्फत उपायहरूको खोजि गरि कार्यान्वयन गर्ने
  - राष्ट्रिय प्रसारण लाइन नपुगेका र सम्भाव्य नभएका क्षेत्रमा नवीकरणीय उर्जाको माध्यमबाट विद्युतीकरण गर्ने
  - नवीकरणीय उर्जाको स्रोतलाई उत्पादन वृद्धि र रोजगारसंग जोड्ने
  - नवीकरणीय उर्जालाई व्यवसायिक उर्जाको रूपमा विकास गर्ने
  - खाना पकाउन प्रयोग हुने परम्परागत उर्जाको सट्टामा सुधारिएको चुलो तथा विद्युतीय चुलोको प्रयोग वृद्धि गर्ने
  - फोहरमैलालाई प्राङ्गारिक मल र पेट्रोलियम पदार्थ उत्पादनसंग जोड्ने
- गण्डकी प्रदेशका ११ वटा जिल्ला कार्य क्षेत्र रहेको मन्त्रालय अन्तर्गत निम्नानुसारका १६ वटा

कार्यालयहरू रहेका छन्:

१. खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, स्याङ्जा
२. खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, बागलुङ
३. खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, तनहुँ
४. खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, गोरखा
५. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, तनहुँ
६. खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, म्याग्दी
७. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, पर्वत
८. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, कास्की
९. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, गोरखा
१०. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, बागलुङ
११. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, लमजुङ
१२. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, स्याङ्जा
१३. जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, नवलपुर
१४. खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाई विकास सब डिभिजन कार्यालय, मनाङ्ग
१५. खानेपानी, जलश्रोत तथा सिंचाई विकास सब डिभिजन कार्यालय, मुस्ताङ्ग
१६. भूमिगत जलश्रोत तथा सिंचाई कार्यालय, कास्की

२. मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७८/०२/०५ को निर्णयानुसार गण्डकी प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को अनुसूचीमा हेरफेर भै स्थापना भएको यस उर्जा, जलश्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेशको कार्यजिम्मेवारी निम्नानुसार रहेको छ:

१. प्रदेशस्तरको उर्जा, विद्युत, सिंचाई, खानेपानी, जल उत्पन्न प्रकोप (नदि तथा पहिरो) व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान, नीति कानून, मापदण्ड गुरुयोजना योजना तथा आयोजना निर्माण, कार्यान्वयन सञ्चालन, मर्मत संभार समन्वय र नियमन
२. प्रदेशस्तरमा उर्जा, विद्युत, सिंचाई तथा खानेपानी सम्बन्धी सेवाको गुणस्तर र सेवा शुल्कको आधार निर्धारण र नियमन
३. उर्जा, विद्युत सिंचाई सेवा विस्तारमा निजी क्षेत्रको सहभागिता र लगानी प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड निर्धारण र नियमन
४. राष्ट्रिय जलश्रोत नीति र संघीय योजना बमोजिम प्रदेशका नदि तथा सिमा नदीका जलउपयोग सम्बन्धी आयोजनाको पहिचान, निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापन
५. प्रदेशभित्रको जलश्रोत उपयोग तथा नदि संरक्षण सम्बन्धी योजना तथा गुरु योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन
६. प्रदेशभित्रको जलश्रोत उपयोग हुने आयोजनहरूको अध्ययन, सर्वेक्षण, तयारी, कार्यान्वयन, अनुगमन र सञ्चालनमा समन्वय
७. प्रदेशस्तरमा जलाधार संरक्षण तथा जलउपयोग नीतिको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, प्रविधि विकास र व्यवस्थापन
८. मौसम र जलमापन सञ्चार सञ्जाल व्यवस्थापन
९. जलगुण तथा वायुगुण सम्बन्धी प्रयोगशाला व्यवस्थापन
१०. प्रदेशस्तरको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी प्रदेशिक नीति कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन, सेवाको शुल्क निर्धारण, योजना, आयोजना कार्यान्वयन तथा सञ्चालन, संभार र नियमन
११. खानेपानी तथा सरसफाई सेवा विस्तारमा निजी क्षेत्रको सहभागिता प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन
१२. सर्वसाधारणलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्धता र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छतामा पिछडिएको वर्गको पहुँच सुनिश्चितता
१३. खानेपानी गुणस्तर अनुगमन तथा लेखाजोखाको ढाँचा निर्माण एवं गुणस्तरको मापदण्ड निर्धारण र कार्यान्वयन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, दरबन्दी तेरिज र कार्यरत कर्मचारी संख्या:

मन्त्रालय लाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नेपाल सरकारले व्यवस्था गर्ने कानूनी प्रावधान रहेको छ। हाल मन्त्रालय मा देहाय बमोजिमको ३५ स्वीकृत दरबन्दीमध्ये हाल ३५ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन्।

स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी संख्या: ३५

कार्यरत स्थायी कर्मचारी संख्या: १३

अध्ययन बिदामा रहेका स्थायी कर्मचारी संख्या: २

कार्यरत करार कर्मचारी संख्या: १६ (७ प्राविधिक, ४ कार्यालय सहयोगी र ५ ह.स.चा.)

रिक्त दरबन्दी संख्या: ४

दरबन्दी विवरण

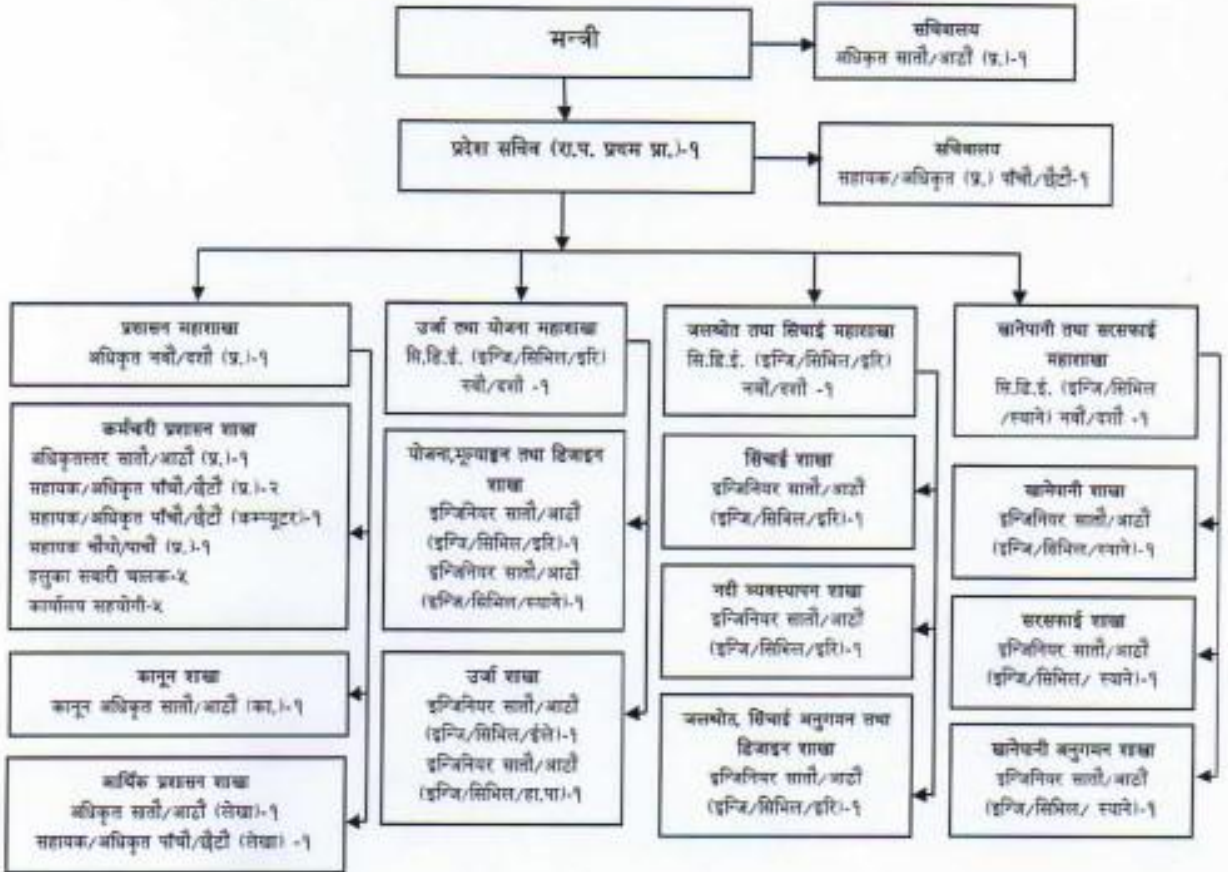
सि.नं	पदको विवरण	सेवा	समूह	उपसमूह	श्रेणी/तह	स्वीकृत दरबन्दी	कैफियत
१	सचिव	ईञ्जिनियरिङ	सिभिल	-	रा.प.प्रथम	१	
२	उपसचिव	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	-	नवौं/दशौं	१	
३	सि.डि.ई.	ईञ्जिनियरिङ	सिभिल	ईरिगेशन	नवौं/दशौं	२	
४	सि.डि.ई.	ईञ्जिनियरिङ	सिभिल	स्यानिटरी	नवौं/दशौं	१	
५	अधिकृत	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		सातौं/आठौं	२	
६	लेखा अधिकृत	प्रशासन (लेखा)	प्रशासन (लेखा)		सातौं/आठौं	१	
७	कानून अधिकृत	न्याय	कानून		सातौं/आठौं	१	
८	इन्जिनियर	ईञ्जिनियरिङ	सिभिल	ईरिगेशन	सातौं/आठौं	४	
९	इन्जिनियर	ईञ्जिनियरिङ	सिभिल	स्यानिटरी	सातौं/आठौं	४	
१०	इन्जिनियर	ईञ्जिनियरिङ	सिभिल	हाइड्रोपावर	सातौं/आठौं	१	
११	इन्जिनियर	ईञ्जिनियरिङ	इलेक्ट्रिकल	इलेक्ट्रिकल	सातौं/आठौं	१	
१२	सहायक/अधिकृत	प्रशासन	लेखा		पाचौं/छैटौं	१	
१३	सहायक/अधिकृत	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		पाचौं/छैटौं	३	
१४	कम्प्युटर अपरेटर	विवध			पाचौं/छैटौं	१	
१५	सहायक	प्रशासन	सामान्य प्रशासन		चौथो/पाचौं	१	
१६	ह.स.चालक	-	-	-	श्रेणी बिहिन	५	
१७	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	-	श्रेणी बिहिन	५	
					जम्मा	३५	

प्रमुख

अनुसूची २.३

उर्जा, जलश्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय

(Handwritten signature)

४. मन्त्रालय बाट प्रदान गरिने सेवा: (नागरिक बडापत्र):

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी, सम्बन्धित शाखा प्रमुख:

प्रशासन महाशाखा:

महाशाखा प्रमुख: उपसचिव झलकराम सुवेदी

उर्जा तथा योजना महाशाखा:

महाशाखा प्रमुख: सि.डि.ई. दीपा गौतम
जलस्रोत तथा सिंचाइ महाशाखा:
महाशाखा प्रमुख: सि.डि.ई. दीपा गौतम
खानेपानी तथा सरसफाई महाशाखा:
महाशाखा प्रमुख: सि.डि.ई. हरिप्रसाद तिमिल्सिना

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:

नेपाली नागरिकले सूचना माग गर्न आएमा प्रचलित कानून बमोजिम दश पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सो भन्दा माथि भएमा प्रति पेज रु ५।- दस्तुर लाग्ने, सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको अवधि लाग्ने।

७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

नागरिकले माग गरेको सूचना १५ दिनभित्र पनि सूचना अधिकारीले उपलब्ध नगराए नागरिक सूचना अधिकारी विरुद्ध उजुरी गर्न कार्यालय प्रमुख समक्ष जानुपर्नेछ। कार्यालय प्रमुख समक्ष उजुरी परेको ७ दिनभित्र कार्यालय प्रमुखले सूचना अधिकारी मार्फत वा आफैँ नागरिकलाई सूचना उपलब्ध गराउनुपर्छ। ७ दिनभित्र कार्यालय प्रमुखले पनि नागरिकलाई सूचना उपलब्ध नगराए नागरिकले त्यसको ३५ दिनभित्र सूचना अधिकारी र कार्यालय प्रमुख विरुद्ध राष्ट्रिय सूचना आयोगमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछन्।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव ई.डा.सन्तोष केनी

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण (२०७९ श्रावण - पौष)

- प्रदेश सरकार कार्य सम्पादन नियमावली, २०७४ ले तोकेको कार्य जिम्मेवारी, प्रदेश सुशासन ऐन, २०७६ समेतका व्यवस्थालाई आत्मसात गरी आर्थिक अनुशासन, सार्वजनिक स्रोतको कुशल व्यवस्थापन तथा विकास कार्यक्रमको दीगो, भरपर्दो, गुणस्तरीय र प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट सर्वसाधारणले पाउनुपर्ने सेवा-सुबिधा छिटो छरितो, मितव्ययी, नतिजामुखी बनाई सुशासन कायम गर्न र यस मन्त्रालयको उर्जा र सिंचाई क्षेत्रको कार्य सम्पादनस्तर बढाउनका लागि मन्त्रि बाट सचिवसंग र सचिवबाट महाशाखा प्रमुखहरु र मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरुका कार्यालय प्रमुखसंग कार्यसम्पादन सम्झौता भएको।
- मन्त्रालय र मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरुमा कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य भएको।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट कार्यान्वयन भई रहेका सिंचाइ, नदी नियन्त्रण, खानेपानी तथा उर्जा सम्बन्धी योजनाहरुको अनुगमन निरक्षण कार्य गरिएको।
- गण्डकी प्रदेश सिंचाइ नियमावली र खानेपानी तथा सरसफाई नियमावलीको मस्यौदा लेखन कार्य गरिएको। चालु आ.व.मा ७७६६ निजि धारा जडान भएको।

- सतह, लिफ्ट तथा भूमिगत सिंचाइ योजनाको कार्यान्वयनबाट २४८ हेक्टर नयाँ सिंचित क्षेत्र बिस्तार भएको र कृषक कुलो सुधार तथा स्तरोन्नतिबाट ३५८ हेक्टर जमिनमा भरपर्दो सिंचाइ सुविधा पुग्ने गरी नविकरण भएको ।
- नदी नियन्त्रण, पहिरो व्यवस्थापन आपतकालीन बाढी पहिरो पुनर्स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत ५.७३७ कि.मि. तटबन्ध निर्माण भई भौतिक संरचना, खेतीयोग्य जमिन तथा बस्ती संरक्षित भएको र ११०.८ हेक्टर जमिन संरक्षित हुने गरि जग्गा उकास भएको ।
- प्रदेश सरकार गठन हुँदा राष्ट्रिय प्रसारण लाइन मार्फत विद्युतमा पहुँचप्राप्त परिवार ८२.२ प्रतिशत र नविकरणीय उर्जा (लघु जलविद्युत र सौर्य उर्जा) ५.६ प्रतिशत गरि जम्मा ८७.८ प्रतिशत रहेकोमा हाल वृद्धि भई राष्ट्रिय प्रसारण लाइन मार्फत ९५.६८ प्रतिशत र नविकरणीय उर्जा (लघु जलविद्युत र सौर्य उर्जा) मार्फत ३.८२ प्रतिशत गरि जम्मा ९९.५० प्रतिशत घरपरिवारमा विद्युतको पहुँच पुगेको छ। विद्युतको पहुँच पुग्न बाँकि रहेका २८८४ घरपरिवार को तथ्यांक यकिन गर्न विद्युत वितरण केन्द्र मार्फत विवरण संकलन कार्य भइरहेको छ।
- गोरखा जिल्लाको पालुंगटार न.पा.-५ मा ११५ थान स्मार्ट सडक लाइट जडान कार्य सम्पन्न भएको छ।
- विद्युतीय सवारी साधन चार्जिङ स्टेशन जडान कार्यको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरि चार्जिङ स्टेशन खरिद कार्यको लागि आवश्यक लागत अनुमान र सपेसिफिकेसन उपलब्ध गराईदिन पत्राचार गरिएको छ।

क.समष्टिगत वित्तीय प्रगती विवरणः

	चालु		पुँजिगत					जम्मा				
	प्रदेश	जम्मा	प्रदेश	समानीकरण	सशर्त	विशेष	जम्मा	प्रदेश	समानीकरण	सशर्त	विशेष	जम्मा
विनियोजन	३०४५०३	३०४५०३	२२७९३८०	२४०७००	१७८२०००	४९५०००	३१९३०८०	२५८३८८३	२४०७००	१७८०००	४९५०००	५१०१५८३
थप	०	०	७१०११	०	२१०८००	३३००००	६११८११	७१०११	०	२१०८००	३३००००	६११८११
घट	०	०	३६०११	०	२१०८००	३३००००	५७६८११	३६०११	०	२१०८००	३३००००	५७६८११
खुद बजेट	३०४५०३	३०४५०३	२३१४३८०	२४०७००	१७८२०००	४९५०००	४८३२०८०	२६१८८८३	२४०७००	१७८२०००	४९५०००	५१३६५८३
खर्च	१०९८३७	१०९८३७	४४०१७९	८०२८६	३५०००८	६६५२६.६	९३७००२	५५००१७	८०२८७	३५०००९	६६५२७	१०४६८३९
खर्च प्रतिशत	३६.०७	३६.०७	१९.०२	३३.३६	१९.६४	१३.४४	१९.३९	२१.००	३३.३६	१९.६४	१३.४४	२०.३८

ख. मुख्य मुख्य क्षेत्रगत वित्तीय प्रगति विवरण (पूँजीगत बजेट र खर्च)

क्षेत्र	कार्यक्रम	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	भौतिक प्रगति प्रतिशत
प्रदेश कार्यक्रम तर्फ					
सिंचाइ	सिंचाइ संरचना निर्माण	८९२३००	१०४७९७	११.७४	२०
नदी नियन्त्रण	तटबन्ध तथा बाँध निर्माण	५०६३५०	८२५५४	१६.३०	२५
उर्जा	बिद्युत संरचना निर्माण	१११५००	११६१	१.०४	१०
भवन निर्माण	गैर आवासीय भवन निर्माण	१०५००	३४५५	३२.९१	४५
खानेपानी	खानेपानी संरचना निर्माण	१४४६१००	३९०१५०	२६.९८	३५
सरसफाई	सरसफाई संरचना निर्माण	१५००	०	०.००	०
सर्वेक्षण अध्ययन	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	६२६००	२१८७	३.४९	१०
अन्य सार्वजनिक निर्माण	अन्य सार्वजनिक निर्माण	१९२३०	२८२५	१४.६९	२०
प्रदेशको जम्मा		३०५००८०	५८७१३०	१९.२५	२७.४५
संघ कार्यक्रम तर्फ					
उर्जा	राष्ट्रिय ग्रामीण तथा नवीकरणीय उर्जा कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	१००००	७७	०.७७	१०
नदी नियन्त्रण	नदी नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	३६३५००	४१६०८	११.४५	२०
सिंचाइ	मर्मत संभार आयोजनाहरु(संघ शसर्त अनुदान)	१०२५००	४२८७	४.१८	१०
सिंचाइ	भूमिगत स्यालो तथा डिप ट्युबवेल सिंचाई आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	३६४००	६०५२	१६.६३	२५
सिंचाइ	मझौला सिंचाई आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	३९७०००	४४८९७	११.३१	२०
खानेपानी	जलवायु अनुकूलित वृहत खानेपानी आयोजना(संघ शसर्त अनुदान)	५८७३००	२४५४२५	४१.७९	५५
खानेपानी	ढल निर्माण तथा प्रशोधन कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	५०००	५०००	१००.००	१००
नदी नियन्त्रण	नयाँ प्रविधिमा आधारित नदि नियन्त्रण कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	५१८००	२५२५	४.८७	१५
सिंचाइ	एकीकृत उर्जा तथा सिंचाई विषेश कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	१०१३००	०	०.००	०
खानेपानी	खानेपानी सेवा विस्तार तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम(संघ शसर्त अनुदान)	१२७२००	०	०.००	०
संघ शसर्त जम्मा		१७८२०००	३४९८७१	१९.६३	२८.५२
कुल जम्मा		४८३२०८०	९३७००१	१९.३९	२७.८४

१०. कार्यालय प्रमुख, प्रबक्ता र सूचना अधिकारीको नाम, पद र सम्पर्क नम्बर:

कार्यालय प्रमुख: सचिव, ई. डा. सन्तोष कैनी मोबाइल नं. ९८५६०१७२०९

प्रबक्ता: सि.डि.ई., दीपा गौतम, मोबाइल नं. ९८५६०१७२०७

सूचना अधिकारी: जीवन अधिकारी, मोबाइल नं. ९८५६०१७२०४

११. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सुची:

१. गण्डकी प्रदेश सिंचाइ ऐन, २०७८
२. गण्डकी प्रदेशको खानेपानी तथा सरसफाई ऐन, २०७८
३. काठेपोल प्रतिस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
४. घरेलु सौर्य उर्जा प्रविधि जडान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
५. सेवा करारमा प्राविधिक जनशक्ति छनौट सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८
६. अनुदानमा आधारित विद्युतीय चुल्हो वितरण सम्बन्धि मापदण्ड, २०७८

१२. मन्त्रालयको वेबसाइट र सो को विवरण:

मन्त्रालयको वेबसाइट moewrws.gandaki.gov.np रहेको छ।

१३. मन्त्रालयको ठेगाना र सम्पर्क नं.

कार्यालयको नाम: उर्जा, जलस्रोत तथा खानेपानी मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश, पोखरा, नेपाल

ठेगाना: पोखरा महानगरपालिका वडा नं. १७, ड्यामसाइड

फोन नं: ०६१-४६०७७१, ०६१-४६०८३२, ०६१-४६०८३३

इमेल: moewrws.gandaki@gmail.com

वेबसाइट: moewrws.gandaki.gov.np